

Βιωματική προσέγγιση στο ρόλο του Συμβούλου Σχολικής Ζωής (ΣΣΖ) (16/11/2022)

Σόλων Δ. Ανδρεόπουλος
Μαθηματικός του Τμήματος Ένταξης (ΠΕ03.ΕΑΕ – Μ.Εδ.)
Σύμβουλος Σχολικής Ζωής στο 7^ο Γυμνάσιο Αργινίου

Σε ποιο νομοθετικό πλαίσιο στηρίχτηκα

- **Νόμος 4692/2020 (ΦΕΚ 111/Α/12-06-2020)**
- **Υπουργική Απόφαση 129431/ΓΔ4 (ΦΕΚ 4183/Β/28-09-2020)**
- Ένας νέος θεσμός (από το Σχ. Έτος 2020 – 2021): Σύμβουλος Σχολικής Ζωής
Γιατί;
- Προφανώς, από την πίεση της σημερινής σχολικής πραγματικότητας με τα αυξανόμενα περιστατικά βίας, αλλά και την ανομοιογενή και πολυσύνθετη σύσταση της μαθητικής κοινότητας.

Αρμοδιότητες που είχα ως ΣΣΖ

- Συμβουλευτική καθοδήγηση, ενημέρωση και υποστήριξη μαθητών και γονέων/κηδεμόνων για θέματα παιδαγωγικά.
- Διευθέτηση κρίσεων, πρόληψη ακραίων και αντικοινωνικών συμπεριφορών, ενίσχυση - υποστήριξη μαθητών (και των οικογενειών τους) με ιδιαίτερες μαθησιακές ή συναισθηματικές δυσκολίες, αλλά και μαθητών με ιδιαίτερες κλίσεις, συμπερίληψη, μετάβαση σε άλλες βαθμίδες κ.ά.

Αρμοδιότητες που είχα ως ΣΣΖ

- Υποστήριξη μαθητών για απόκτηση αυτοεκτίμησης και ενεργό συμμετοχή στη σχολική ζωή.
- Συμβολή στην καλλιέργεια σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ των μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας. Ενίσχυση / υποστήριξη επικοινωνίας σχολείου – οικογένειας – σχολικής κοινότητας.

Πως;

- Με κοινωνικο-παιδαγωγικές δράσεις (πρόληψης, υποστήριξης), συμβουλευτική γονέων/κηδεμόνων, δημιουργία ομάδων γονέων με κοινά ενδιαφέροντα και ανάγκες.

Αρμοδιότητες που είχα ως ΣΣΖ

- Δημιουργία και καλλιέργεια θετικού κλίματος στη σχολική κοινότητα
- Σχεδιασμό και υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων, σε συνεργασία με το ΚΕΔΑΣΥ προς όφελος των μελών της σχολικής κοινότητας.

Τί με προβλημάτισε;

- Εύλογη ανησυχία όλων μας λόγω της πληθώρας και του είδους των καθηκόντων / αρμοδιοτήτων του νέου θεσμού.
- Απουσία ισχυρών εξωτερικών κινήτρων.
- Είναι θεσμός σε θετική κατεύθυνση αλλά ολιγομελής, αφού στηρίζεται μόνο σε δύο το πολύ άτομα σε μία ολόκληρη σχολική κοινότητα.
- Το ότι πρέπει να υπηρετηθεί σε ένα πλαίσιο νομιμότητας, αλλά και ρεαλισμού, με γνώμονα το συνολικό καλό του σχολείου.
- Η έλλειψη ουσιαστικής επιμόρφωσης και καθοδήγησης.

Σύμβουλος Σχολικής Ζωής

- Πρόσωπο αναφοράς
- Οι μαθητές να γνωρίζουν σε ποιο πρόσωπο μπορούν να απευθύνονται

Συνεργασία με:

- Διεύθυνση σχολικής μονάδας
- Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου παιδαγωγικής ευθύνης
- Μέλη Συλλόγου Διδασκόντων
- Ψυχολόγο / Κοινωνικό Λειτουργό σχολείου
- Διευθυντή Εκπαίδευσης

Συνεργασία με:

- ΚΕΔΑΣΥ – Υπεύθυνο σχολείου
- «Συμβούλους Καθηγητές» της Α΄ τάξης ΕΠΑΛ («Μια Νέα Αρχή στα ΕΠΑΛ»)
- Συμβούλους Σχολικής Ζωής όμορων σχολικών μονάδων ευθύνης (π.χ. του ίδιου Συντονιστή Εκπαιδευτικού Έργου)
- Υποστηρικτικές δομές, ειδικούς επιστήμονες
- Κέντρα Πρόληψης και άλλες δομές Δήμων.

Προσωπική στοχοθεσία ως ΣΣΖ



- Να καλλιεργήσω αξίες ζωής
- Να επισημάνω την σημασία και την εφαρμογή του Σχολικού κανονισμού
- Να εμπλέξω γονείς/κηδεμόνες στην διαχείριση καταστάσεων
- Να υποστηρίξω δημιουργικές δραστηριότητες
- Να παρέχω εξατομικευμένη υποστήριξη
- Να συμμετέχω σε συνεχή επιμόρφωση

Πώς λειτούργησα ως ΣΣΖ

- Ζήτησα τη συνδρομή δομών / ειδικών για την αντιμετώπιση μεμονωμένων περιστατικών αφού τα παρέπεμψα στον Σύλλογο Διδασκόντων.
- Πήρα την πρωτοβουλία και συγκάλεσα συσκέψεις με τους παραπάνω για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση ζητημάτων που ενέπιπταν στις αρμοδιότητές μου.
- Ήμουν σε άμεση και διαρκή επικοινωνία με τους μαθητές ευθύνης μου, τον Σύλλογο Διδασκόντων, τους γονείς και κηδεμόνες.
- Γενικά υπήρχε η δυνατότητα ιδιαίτερης ενασχόλησης με συγκεκριμένα θέματα διαφόρων τμημάτων και έγιναν συμβούλια τμημάτων

Σκόπιμο είναι

- Να υπάρξει ενημέρωση μαθητών και γονέων για τον θεσμό και για τα ονόματα των υπευθύνων.
- Να βρεθεί ειδικός χώρος για συναντήσεις - ανάγκη διακριτικότητας.
- Εμπέδωση του θεσμού στο σχολείο.

Ο ρόλος της ομάδας



- Πολύ σημαντική η ύπαρξη δικτύου Συμβούλων Σχολικής Ζωής
Έ/και
- η ύπαρξη παιδαγωγικής ομάδας στο σχολείο (και πέραν των δύο ΣΣΖ)
- Ανταλλαγή εμπειρίας, ιδεών, συμβουλών
- Αλληλοβοήθεια, βοήθεια προς το σύνολο

Λέξεις κλειδιά

Υποστήριξη

Πρόληψη

Συνεργασία (και πρωτοβουλία)

Εμπιστοσύνη

Ουσιαστικά προσόντα

Έγνοια – Διάθεση –
Διαθεσιμότητα

κυρίως εσωτερικά κίνητρα

Δεξιότητες επικοινωνίας,
διαμεσολάβησης

Εμπιστοσύνη

Επισημάνσεις

Νέος θεσμός

Όχι ακριβώς ό,τι κάναμε μέχρι
τώρα

Όχι υπεύθυνος τμήματος

Όχι ψυχολόγος

Παραδείγματα πραγματικών περιστατικών

- Περίπτωση bullying μεταξύ μαθητών.
- Διαχείριση σχολικού τμήματος με δυσκολίες προσαρμογής στη μαθησιακή διαδικασία, στην συμπεριφορά και την ενσωμάτωση στη σχολική κοινότητα συνολικά.
- Διαχείριση ζημιών στο σχολικό κτήριο.
- Ανίχνευση και παραπομπή στο ΚΕΔΑΣΥ μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες.

Παραδείγματα πραγματικών περιστατικών

- Ενημέρωση όλων των μαθητών του σχολείου για θέματα γραπτών εξετάσεων Ιουνίου, προαγωγής και απόλυσης.
- Επικοινωνία με κάθε μέλος του Συλλόγου Διδασκόντων για ενημέρωση για οποιοδήποτε θέμα τους απασχολούσε με μαθητές είτε θετικά είτε αρνητικά.
- Επικοινωνία και συνεργασία με γονείς και κηδεμόνες για κάθε θέμα που αφορούσε τα παιδιά τους.

Παράδειγμα: Διαχείριση θυμού

- Ο αρχικός στόχος ήταν να εκφραστεί ο θυμός λειτουργικά και όχι καταστροφικά
- Αποδοχή του ως φυσιολογικού συναισθήματος (που συχνά είναι ανάμικτος με πόνο, άγχος κλπ.)

Βήματα:

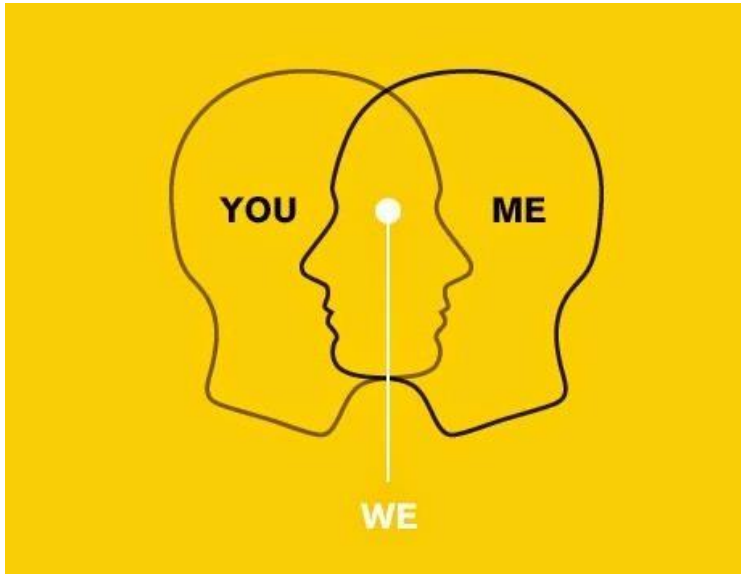
- Ονοματίστηκε το συμβάν που προκάλεσε θυμό
- Ονοματίστηκαν τα συναισθήματα που προκάλεσε το συμβάν
- Εκφράστηκαν οι ανάγκες των εμπλεκόμενων μαθητών
- Διατυπώθηκαν οι ανάγκες τους ως αίτημα προς τη σχολική κοινότητα

Ενεργητική ακρόαση



- Δεξιότητα επικοινωνίας που βασίζεται στην ενσυναίσθηση.
- Δείχνουμε στους άλλους ότι κατανοούμε τι λένε, τι σκέφτονται.

Ενσυναίσθηση



- Σημαίνει «καταλαβαίνω – γνωστικά - πώς νιώθεις, ειδήλλως δεν μπορώ να σε βοηθήσω».
- Δεν σημαίνει ταύτιση (δεν κλαίμε μαζί).

Λόγια μαθητών

«Μερικές φορές είχα απλά την ανάγκη να μιλήσω σε κάποιον, χωρίς να σκέφτομαι πως είναι δίπλα μου κάποιος που θα με κρίνει... αλλά που θα με βοηθήσει»

«Δεν ξέρεις τι σημαίνει να μην έχεις με κανέναν να μιλήσεις και να έρθει κάποιος στο σχολείο και να σου πει: «εδώ είμαι σε ακούω»



Σας ευχαριστώ!

